

Jolanta Antas (ur. 1954)

Współorganizatorka druku oraz kolporterka wydawnictw niezależnych. Redaktor i autorka tekstów publikowanych w podziemnych pismach „Hutnik” i „Miesięcznik Małopolski”. Zaangażowana w ukrywanie urządzeń radia „Solidarność”. Pośredniczka w kontaktach krajowych struktur „Solidarności” z Biurem Informacyjnym w Amsterdamie oraz Biurem Koordynacyjnym w Brukseli. Wielokrotnie zatrzymywana, m.in. w okresie VI-VIII 1983 r. Inwigilowana przez SB do XII 1989 r.; ciężko pobita przez „nieznanych sprawców” w XII 1988 r.

Marian Banaś (ur. 1954)

Działacz Instytutu Katyńskiego, Studenckiego Komitetu Solidarności, ROPCzO, KPN i NSZZ „Solidarność”, współzałożyciel Akcji Na Rzecz Niepodległości i Klubów Służby Niepodległości, kolporter wydawnictw niezależnych w Krakowie i na Podhalu. Aresztowany 17 XII 1981 r., skazany w 1982 r. na 4 lata więzienia. Warunkowo zwolniony z więzienia w VI 1983 r. kontynuował działalność opozycyjną, m.in. stając na czele redakcji podziemnego pisma „Homo Homini” oraz współtworząc Polską Partię Niepodległościową.

Kazimierz Barczyk (ur. 1950)

Organizator NSZZ „Solidarność” i członek struktur kierowniczych związku w krakowskich sądach, członek Prezydium Krajowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości. W 1981 r. inicjator votum nieufności dla Jerzego Bafii, ministra sprawiedliwości PRL, a także dla gen. Lucjana Czubińskiego, Prokuratora Generalnego PRL. Po wprowadzeniu stanu wojennego odwołany przez Radę Państwa ze stanowiska sędziego Sądu Rejonowego w Krakowie, co było jedynym takim przypadkiem w województwie krakowskim. Współzałożyciel podziemnego periodyku „Paragraf”. Pomysłodawca, założyciel i prezes (do 1992) Centrum Obywatelskich Inicjatyw Ustawodawczych „Solidarności”.

Zygmunt Berdychowski (ur. 1960)

Działacz opozycji antykomunistycznej z terenu Krakowa i Nowego Sącza, działacz Duszpasterstwa Akademickiego. Uczestnik manifestacji, organizator kolportażu oraz kolporter prasy i wydawnictw antyreżimowych. Za działalność opozycyjną zawieszony w prawach studenta i relegowany z uczelni, wielokrotnie poddawany rewizjom, zatrzymywany i przesłuchiwany przez SB. W II 1982 r. skazany za działalność opozycyjną na 3 lata pozbawienia wolności. W więzieniu pobity i skazany przez sąd za rzekome pobicie strażnika. Informacje o represjach i prześladowaniach jakich doznał nagłośniła w 1982 r. Amnesty International. Warunkowo zwolniony z więzienia w 1983 r. nie zaprzestał działalności opozycyjnej, za co został skazany w 1986 r. na 2 lata pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata. Redaktor i wydawca podziemnych „Wiadomości Nowosądeckich”.

Stanisław Brzeźniak (ur. 1962)

Uczestnik niezależnego ruchu związkowego oraz członek NSZZ „Solidarność” w Zakładach Chemicznych „Oświęcim” i Kopalni Węgla Kamiennego „Brzeszcze”. Uczestnik strajku górników po wprowadzeniu stanu wojennego. Kontynuował działalność opozycyjną, m.in. angażując się w działania „Solidarności Walczącej”, a od 1984 r. Konfederacji Polski Niepodległej na Śląsku. Uczestnik manifestacji antyreżimowych i kolporter prasy podziemnej.

Roman Bulanda (ur. 1936)

Współtwórca i działacz NSZZ „Solidarność” w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany jako aktywny działacz „Solidarności”, a zarazem nauczyciel mający znaczący wpływ na młodzież. Z internowania zwolniony w IV 1982 r. i objęty inwigilacją przez SB.

Krystyna Czerni (ur. 1957)

Działaczka opozycyjna, kolporter wydawnictw drugoobiegowych. Związana ze Studenckim Komitetem Solidarności i Duszpasterstwem Akademickim w Krakowie, czynnie wspierała także Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Udostępniła swoje mieszkanie na punkt kolportażowy ulotek i wydawnictw bezdebitowych. Wielokrotnie zatrzymywana i przesłuchiwana. Inwigilowana przez SB od 1978 r. w ramach kilku spraw operacyjnych.

Tadeusz Figiel (ur. 1948)

Jeden z głównych organizatorów i członek ścisłego kierownictwa NSZZ „Solidarność” w Nowotarskich Zakładach Przemysłu Skórzanego „Podhale”, jednocześnie członek Komitetu Koordynacyjnego „Solidarności” w Nowym Targu. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany. Zwolniony z internowania dopiero w VII 1982 r. w związku ze znacznym pogorszeniem się stanu zdrowia. Utrzymywał kontakty i uczestniczył w działaniach podziemnej „Solidarności”. Sygnatariusz listu z 10 II 1989 r., którym działacze podziemnej „Solidarności” poinformowali dyrekcję NZPS „Podhale” o reaktywowaniu działalności związku. Inwigilowany przez SB

Zbigniew Fijak (ur. 1953)

Współorganizator NSZZ „Solidarność” w Uniwersytecie Jagiellońskim, sekretarz Komisji Wydziałowej „Solidarności” na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UJ. Po wprowadzeniu stanu wojennego działacz podziemnej „Solidarności”, szef poligrafii Regionalnego Komitetu Wykonawczego. Aresztowany we IX 1982 r., w II 1983 r. skazany na 2 lata pozbawienia wolności przez Wojskowy Sąd Garnizonowy w Krakowie. Intensywnie inwigilowany i wielokrotnie zatrzymywany przez SB w związku z prowadzoną działalnością opozycyjną, m.in. w latach 1987-1989 kierował pracami Komisji Interwencji i Praworządności „Solidarności” Regionu Małopolska, która we współpracy z Arcybiskupim Komitetem

Pomocy organizowała pomoc prawną i finansową dla represjonowanych oraz monitorowała i nagłaśniała działania komunistycznego aparatu represji.

Franczyk Jan Leszek (ur. 1956)

Sygnatariusz deklaracji Studenckiego Komitetu Solidarności oraz petycji do marszałka Sejmu PRL w sprawie powołania komisji do zbadania wypadków w Radomiu i Ursusie, współzałożyciel Chrześcijańskiej Wspólnoty Ludzi Pracy, redaktor naczelny periodyku „Krzyż Nowohucki”, współpracownik podziemnego Instytutu Katyńskiego. Organizator obchodów rocznic obrony krzyża w Nowej Hucie, Zbrodni Katyńskiej, odzyskania przez Polskę niepodległości. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany aż do VII 1982 r. Współzałożyciel i wykładowca Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego przy parafii pw. św. Maksymiliana w Krakowie-Mistrzejowicach.

Jan Fricze (ur. 1956)

Współtwórca Wojewódzkiego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w Krakowie, delegat na Krajowy Zjazd NSZZ „Solidarność” RI w Poznaniu, gdzie w III 1981 r. wszedł w skład Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” RI. Organizator rolniczych protestów antyreżimowych i akcji wsparcia dla prześladowanych w PRL za przekonania. Nękanym przez funkcjonariuszy SB tzw. rozmowami profilaktyczno-ostrzegawczymi, po wprowadzeniu stanu wojennego internowany. Z internowania zwolniony w I 1982 r. z uwagi na zły stan zdrowia. Zaangażowany w działalność Duszpasterstwa Rolników w rejonie Słomnik, w IV 1989 r. został powołany do pełnienia funkcji rzecznika Małopolskiego Komitetu Protestacyjnego Samorządów Wiejskich województw krakowskiego i kieleckiego.

Jacek Galant (ur. 1941)

Przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Spółdzielni Inwalidów „Cel” w Gorlicach oraz etatowy pracownik Delegatury NSZZ „Solidarność” w Gorlicach, za co po wprowadzeniu stanu wojennego został internowany do IV 1982 r. Po zwolnieniu z internowania inwigilowany przez SB.

Kazimierz Gądek (ur. 1945)

Członek NSZZ „Solidarność” w Nowohuckim Przedsiębiorstwie Instalacji Przemysłowych „Montin”. Organizator strajku w „Montinie” po wprowadzeniu stanu wojennego, inicjator przekształcenia strajku rotacyjnego w okupacyjny. Zatrzymany 16 XII 1981 r. po rozbiciu strajku przez ZOMO, 18 XII internowany, a w 1982 r. skazany na 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata. W późniejszych latach inwigilowany przez SB jako osoba związana z podziemnymi strukturami „Solidarności”.

Mieczysław Górski (ur. 1954)

Uczestnik demonstracji studenckich w Gdańsku w 1968 i 1970 r., współorganizator i członek NSZZ „Solidarność” w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Nowym Sączu. Uczestnik strajków oraz negocjacji ze stroną rządową. Po wprowadzeniu stanu wojennego działał na rzecz pomocy internowanym oraz kolportował podziemne pismo „Wiadomości Nowosądeckie”. Aresztowany, sądzony w trybie doraźnym przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego, skazany na 3 lata pozbawienia wolności i 2 lata pozbawienia praw publicznych. Amnestionowany w V 1983 r., prowadził działalność m.in. w Duszpasterstwie Ludzi Pracy. Inwigilowany przez SB.

Maria Gręcar (ur. 1934)

Członek Kierownictwa Akcji Bieżącej Konfederacji Polski Niepodległej Obszar II Kraków. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczyła w pracach Arcybiskupiego

Komitetu Pomocy Więzionymi i Internowanym. W latach 1983-1986 zorganizowała kanał przerzutowy polskich wydawnictw bezdebitowych do państw zachodnich oraz literatury emigracyjnej do Polski. Redaktor i wydawca podziemnego pisma „Opinia Krakowska”. Delegatka na III Kongres KPN w 1989 r.; inwigilowana przez SB do V 1990 r.

Tadeusz Hankus (ur. 1931)

Uczestnik strajku i manifestacji ulicznych w 1970 r. w Gdyni. Od IX 1980 r. Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Przedsiębiorstwa Transportowego Sprzętu Budowlanego „Transbud” w Krakowie do XII 1981 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego zaangażowany w pomoc internowanym związkowcom. Inwigilowany przez SB w związku z prowadzeniem antyreżimowej działalności. Po wznowieniu legalnej działalności NSZZ „Solidarność” w V 1989 r. został przewodniczącym Komitetu Zakładowego w krakowskim „Transbudzie”.

Piotr Hertig (ur. 1964)

Działacz Niezależnego Zrzeszenia Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od 1988 r. organizator i uczestnik demonstracji i wieców, kolporter wydawnictw podziemnych. Inwigilowany przez SB aż do I 1990 r.

Eugeniusz Jeleń (ur. 1955)

Od 1978 r. kolporter na terenie Nowego Sącza „Biuletynu Katyńskiego”, wydawanego przez podziemny Instytut Katyński. Współtwórca NSZZ „Solidarność” w Sądeckich Zakładach Elektrood Węglowych w Nowym Sączu. Po wprowadzeniu stanu wojennego brał czynny udział w organizowaniu pomocy dla rodzin internowanych, uczestniczył w zbieraniu w zakładzie pracy składek na potrzeby działających w podziemiu struktur związkowych, zajmował się także kolportażem wydawnictw drugoobiegowych. Uczestniczył w odtwarzaniu jawnych struktur NSZZ „Solidarność”, kierując Tymczasową Komisją Zakładową, od IV 1989 r. członek prezydium

Komitetu Obywatelskiego „Solidarności” w województwie nowosądeckim.

ostrzegawcze, wielokrotnie poddawany rewizjom.

Lech Jeziorny (ur. 1959)

Aktywny uczestnik Duszpasterstwa Akademickiego oo. Dominikanów „Beczka”. Kierownik grupy dyskusyjnej, organizator pielgrzymek studenckich, kolporter wydawnictw antyreżimowych. Od 1980 r. związany z Ruchem Młodej Polski, pośredniczył w kontaktach z członkami zespołu tworzącego w Gdańsku pismo RMP „Bratniak”, redagował pismo „Wyzwolenie”. Współtwórca biura strajkowego w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego podczas strajku studentów w II 1981 r. Inwigilowany przez SB od 1980 r., po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do VII 1982 r.

Jerzy Kacer (ur. 1948)

Współpracownik redakcji podziemnego pisma „Wiadomości Tarnowskie” i jego kolporter na terenie Tarnowa. Współorganizator struktur NSZZ „Solidarność” w Tarnowie. Nauczyciel organizujący wychowanie patriotyczne młodzieży, m.in. współorganizator wystaw patriotycznych w szkołach i kościołach tarnowskich.

Roman Kałyniuk (ur. 1950)

Współorganizator NSZZ „Solidarność” w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Nowym Sączu, członek Komitetu Założycielskiego, a następnie członek prezydium Komisji Zakładowej. Uczestnik licznych akcji protestacyjnych i strajków, współorganizator strajku w nowosądeckim Ratuszu w I 1981 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do III 1982 r. Po zwolnieniu z internowania odwołany ze stanowiska kierowniczego w ZNTK. Działacz podziemnej „Solidarności”, Duszpasterstwa Ludzi Pracy, organizował pomoc dla aresztowanych i prześladowanych ze względów politycznych. Kolporter wydawnictw podziemnych. Przez wiele lat szykanowany – funkcjonariusze SB przeprowadzali z nim tzw. rozmowy

Janusz Kamocki (ur. 1927)

Jako instruktor Związku Harcerstwa Polskiego od 1958 r. rekrutował do niejawniej organizacji osoby, które miały kontynuować tradycje harcerskie i działalność „Szarych Szeregów”, a także organizować wśród harcerzy życie religijne oraz werbować nowych członków. W 1960 r. współorganizator mszy św. z okazji 40. rocznicy śmierci Andrzeja Małkowskiego, która stała się manifestacją krakowskiego niepokornego harcerstwa, a także impulsem do cyklicznego upamiętniania osoby i dzieła twórcy polskiego skautingu. Szykanowany w związku z prowadzoną działalnością, m.in. aresztowany w 1962 r., w 1963 r. funkcjonariusze SB podczas tzw. rozmowy ostrzegawczej skierowali groźby także pod adresem jego rodziny.

Władysław Kita (ur. 1951)

Działacz NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych. Inwigilowany przez SB w Dębicy od IV 1981 r. jako inspirator akcji solidarnościowych oraz organizator ogniw wiejskich „Solidarności”. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do III 1982 r.

Danuta Kozak (ur. 1943)

Działaczka NSZZ „Solidarność” w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Tarnowie, członek Komisji Zakładowej. Kontynuowała działalność związkową po wprowadzeniu stanu wojennego. Zaangażowana w utrzymywanie i ochranianie Krzyża Kwietnego na placu Katedralnym w Tarnowie, symbolu solidarności i niepodległości utworzonego na apel Tarnowskiej Tajnej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność”. Od 1985 r. działaczka Duszpasterstwa Świata Pracy, a następnie Konfederacji Polski Niepodległej w Tarnowie. Inicjatorka utworzenia struktur NSZZ „Solidarność” w tarnowskim Oddziale NBP w 1989 r.

Anna Krasicka (ur. 1951)

Przewodnicząca Komitetu Zakładowego NSZZ „Solidarność” w Drukarni Narodowej w Krakowie, członek Krajowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” Pracowników Poligrafii. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowana do IV 1982 r., m.in. w Ośrodku Odosobnienia w Gołdapi, co przyczyniła utratę zdrowia.

Krzysztof Krzysztofia (ur. 1958)

Związany z opozycyjnymi środowiskami studenckimi, współtwórca Niezależnego Zrzeszenia Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wszedł w skład pierwszej Komisji Uczelnianej NZS UJ. Kolporter wydawnictw niezależnych. Zatrzymany i internowany w I 1982 r. Podczas internowania za udział w akcjach czynnego oporu objęty postanowieniem o tymczasowym aresztowaniu. Zwolniony z więzienia we IX 1982 r. włączył się w działalność podziemną NZS. Drukarz i kolporter wydawnictw niezależnych, m.in. „Serwisu Informacyjnego”. Inwigilowany przez SB.

Grażyna Kukulska (ur. 1960)

Działaczka NSZZ „Solidarność”, od X 1981 r. pracownik etatowy Delegatury „Solidarność” w Nowym Targu. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowana do III 1982 r. Po zwolnieniu z internowania zaangażowała się w działalność w podziemnych strukturach „Solidarność” w Nowym Targu i Krakowie. W jej mieszkaniu odbywały się wykłady samokształceniowe, a także spotkania grupy animatorów działającej przy parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Targu. Inwigilowana przez SB.

Jan Leśniak (ur. 1950)

Działacz „Solidarność” w nowosądeckich Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego. Kolporter „Wiadomości Nowosądeckich”, aresztowany w II 1982 r., skazany przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego na 3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 2 lata

pozbawienia praw publicznych i podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w środkach masowego przekazu. Zwolniony z więzienia w IV 1983 r., inwigilowany przez SB.

Piotr Masłowski (ur. 1953)

Członek NSZZ „Solidarność” w Sądeckich Zakładach Elektrod Węglowych. Kolporter wydawnictw niezależnych, współorganizował pomoc dla internowanych i ich rodzin. Od 1986 r. działacz Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy Kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (Kolejowym) w Nowym Sączu. Współorganizator uroczystości odsłonięcia tablicy poświęconej pamięci Józefa Piłsudskiego (w 1988) oraz ks. Władysława Gurgacza (w 1989). Członek Tymczasowej Komisji Zakładowej w Sądeckich Zakładach Elektrod Węglowych w latach 1988-1989, współtwórca Komitetów Obywatelskich na terenie Nowego Sącza.

Franciszek Maślanka (ur. 1943)

Przewodniczący Tymczasowego Zarządu Koła NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w Woli Radziszowskiej, etatowy pracownik Wojewódzkiego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” RI – sekretarz Zarządu i Biura, rzecznik prasowy. Redaktor pisma WKZ „Ziemia Krakowska”, organizator pomocy aprowizacyjnej dla strajkujących studentów krakowskich uczelni. Uznawany przez władze za wyjątkowo niebezpiecznego przeciwnika został internowany po wprowadzeniu stanu wojennego. Z internowania zwolniono go w II 1982 r. z uwagi na pogarszający się stan zdrowia. Rozpracowywany przez SB, nakłaniany do opuszczenia kraju, objęty działaniami dezinformacyjnymi, które miały sugerować jego współpracę z bezpieczeństwem, szczególnie w okresie zaangażowania w akcję wsparcia budowy kościoła w Woli Radziszowskiej. Pod koniec 1985 r. wyjechał do Szwecji.

Wiesław Mazurkiewicz (ur. 1939)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Walcowni Blach Zimnych Huty im. Lenina. Po wprowadzeniu stanu wojennego członek Komitetu Strajkowego Huty, zatrzymany w trakcie pacyfikacji strajku 16 XII 1981 r., a następnie internowany. Podczas internowania dwukrotnie podjął głodówkę protestacyjną. Wypuszczony z więzienia w VII 1982 r. związał się z Konfederacją Polski Niepodległej. Współzałożyciel krakowskiego Komitetu Pomocy Więzionym za Przekonania, przekształconego w Komitet Obrony Więzionych i Prześladowanych za Przekonania Polityczne, członek Tajnej Komisji Robotniczej Hutników, uczestnik strajku kwietniowo-majowego w 1988 r., aresztowany po jego pacyfikacji, sygnatariusz oświadczenia o przekształceniu Komitetu Strajkowego w Komitet Organizacyjny NSZZ „Solidarność” HiL. Pod koniec 1988 r. wyemigrował z Polski do Niemiec, a następnie do Stanów Zjednoczonych.

Eugeniusz Mąka (ur. 1953)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Dolnośląskich Zakładach Wytwórczych Maszyn Elektrycznych „Dolmel” we Wrocławiu. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność związkową. Internowany w okresie II-VII 1982 r.

Krzysztof Michalik (ur. 1957)

Jeden z inicjatorów utworzenia NSZZ „Solidarność” w Sądeckich Zakładach Elektrod Węglowych, przewodniczący Komisji Wydziałowej, członek prezydium Komisji Zakładowej. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do IV 1982 r. Po zwolnieniu z internowania zaangażowany w działalność duszpasterstwa robotniczego przy kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Sączu, wydawca i kolporter wydawnictw niezależnych. Inwigilowany przez SB od 1980 r., aresztowany w 1984 r.

Władysław Murzewski (ur. 1955)

Działacz NSZZ „Solidarność” Hucie im. Lenina, przewodniczący Komisji Rewizyjnej KRH. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do VI 1982 r. – sprawa jego internowania znalazła się w zainteresowaniu Międzynarodowej Komisji Czerwonego Krzyża, która wizytowała warunki osadzenia w Ośrodku Odosobnienia w Załężu.

Aleksander Nelicki (ur. 1958)

Związany z opozycyjnymi środowiskami studenckimi, współtwórca Niezależnego Zrzeszenia Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Komitetu Założycielskiego, a następnie kierownik sekcji samorządowej i komisji ds. nauki NZS UJ. Drukarz i kolporter wydawnictw niezależnych. Działacz Ogólnopolskiego Komitetu na Rzecz Osób Więzionych, członek Komitetu Strajkowego NZS UJ w 1981 r., po wprowadzeniu stanu wojennego internowany w okresie I-V 1982 r. Jeden z inicjatorów buntu internowanych w Ośrodku Odosobnienia w Rzeszowie-Załężu. Po zwolnieniu z internowania zaangażowany w działalność podziemną, inwigilowany przez SB.

Antoni Niznik (ur. 1947)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Spółdzielni Inwalidów im. Manifestu Lipcowego w Krakowie. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności związkowej, udostępniał prywatne mieszkanie celem prowadzenia konspiracyjnych spotkań Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolska, a także w geście protestu złożył legitymację Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Wyrzucony z PZPR w IV 1982 r., aresztowany we IX, internowany w okresie X-XII 1982 r. Podczas pobytu w więzieniu prowadził protest głodowy.

Krzysztof Owczarek (ur. 1953)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Nowotarskich Zakładach Przemysłu Skórzanego (NZPS). Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do IV 1982 r. Inwigilowany przez SB do IX 1989 r.

Edward Petlic (ur. 1924)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Hucie im. Lenina, członek komitetów strajkowych, które prowadziły negocjacje z władzami zakładu pracy. Przewodniczący Komisji Robotniczej Hutników. Organizator spotkania pracowników huty m.in. z profesorem Johnem Edwardem Hutchinsonem z Uniwersytetu Kalifornijskiego, specjalistą z zakresu prawa pracy oraz konsulem amerykańskim, C. Bastianim. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do III 1982 r. Po zwolnieniu z internowania utrzymywał kontakty z działaczami „Solidarności”, aktywnymi w jej podziemnych strukturach.

ks. Ignacy Piwowski (ur. 1941)

Inicjator modlitw w intencji uczestników protestów w Radomiu i Ursusie w 1976 r.; jako katecheta nie obawiał się poruszać zakazanych przez władze PRL tematów z historii Polski; nagrywał, przepisywał i rozpowszechniał emitowane przez Radio Wolna Europa komunikaty KOR. Wspierał powstające w 1980 r. struktury „Solidarności” w Gorlicach i Nowym Sączu. Pomagał uczniom i rodzicom w walce o powieszenie krzyży w klasach szkoły w Lipnikach. Po wprowadzeniu stanu wojennego zaangażował się w pomoc konspiracyjnym strukturom „Solidarności” na terenie Gorlic, Nowego Sącza i Krynicy, m.in. ukrywał sztandar NSZZ „Solidarność” z fabryki Maszyn Górniczych i Wydobyczych „Glinik” w Gorlicach. Organizator pomocy więzionym i internowanym oraz ich rodzinom. Dzięki pomocy zaufanych osób udało mu się ochronić przed zagrożeniem ze strony bezpieki, która czynnie inwigilowała go jako duchownego i opozycjonistę.

Ryszard Postawka (ur. 1953)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Nowotarskich Zakładach Przemysłu Skórzanego „Podhale” w Nowym Targu, członek prezydium Komisji Zakładowej, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Samorządu Pracowniczego. Uczestnik prac MKZ „Małopolska” w Krakowie, utrzymywał kontakty z działaczami Komitetu Obrony Robotników, z którymi był związany jeszcze od czasów studenckich. Kolporter wydawnictw niezależnych. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do XI 1982 r. Zwolniony z NZPS „Podhale” pracował dorywczo, angażował się w działalność podziemną, organizował pomoc internowanym i prześladowanym. Prowadził w swoim domu bezpłatne wczasy dla prześladowanych opozycjonistów.

Jacek Rogowski (ur. 1942)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Sądeckich Zakładach Elektrod Węglowych, wcześniej mąż zaufania w branżowym Związku Zawodowym Hutników. Po wprowadzeniu stanu wojennego dyscyplinarnie zwolniony z pracy i internowany do III 1982 r., inwigilowany przez SB.

Władysław Ryba (ur. 1929)

Od 1976 r. inwigilowany przez SB jako sympatyk KOR. Działacz NSZZ „Solidarność” w Spółdzielni Pracy Przemysłu Spożywczego „Postęp” w Krynicy, etatowy pracownik Delegatury „Solidarności” w Nowym Sączu. Organizator kolportażu niezależnych wydawnictw na terenie Krynicy. Przeznaczony do internowania po wprowadzeniu stanu wojennego i poszukiwany przez organy ścigania, ukrywał się do I 1983 r.; inwigilowany przez SB do 1989 r.

Teresa Sobol (ur. 1960)

Aktywny członek Niezależnego Zrzeszenia Studentów Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, w 1981 r. członek zarządu NZS AWF. Uczestniczka akcji protestacyjnych

po wprowadzeniu stanu wojennego, od 1982 r. zaangażowana w działalność w krakowskiej Radzie Ruchu Oporu NZS. W latach 1982-1984 drukowała czasopisma podziemne – „Hutnik” i „Barykada”. Od początku 1983 r. współpracowała z podziemnymi strukturami „Solidarności” pełniąc funkcję kolportera wydawnictw drugiego obiegu, współorganizując manifestacje, jak również akcje pomocy dla represjonowanych z powodów politycznych. Zaangażowała się także w akcje samokształceniowe w ramach Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego. Inwigilowana przez SB, aresztowana w okresie VI-IX 1983 r. Zwolniona z więzienia wskutek amnestii oraz dzięki poręczeniu Rektora AWF.

Jerzy Sosin (ur. 1951)

Działacz NSZZ „Solidarność”, współtworzył zespół wydający Biuletyn Informacyjny „Solidarność” w Zakładach Azotowych w Tarnowie. Po wprowadzeniu stanu wojennego działał w podziemnych strukturach „Solidarności” funkcjonujących na terenie Zakładów Azotowych. Wchodził w skład prezydium Komisji Przedsiębiorstwa, która decydowała o udzielaniu pomocy członkom „Solidarności” znajdującym się w trudnej sytuacji oraz o pomocy dla represjonowanych. Od 1982 r. na terenie Zakładów Azotowych wydawano podziemny „Biuletyn Informacyjny Komitetu Obrony Solidarności Azoty” pod redakcją Jerzego Sosina oraz Anny i Jana Lorenowiczów. Inwigilowany przez SB.

Marian Stach (ur. 1946)

Działacz NSZZ „Solidarność” i Konfederacji Polski Niepodległej. Po wprowadzeniu stanu wojennego w podziemnych strukturach „Solidarności”, współorganizator Komitetu Obrony Solidarności w Hutniczym Przedsiębiorstwie Remontowym w Krakowie, uczestnik demonstracji, akcji plakatowych i informacyjnych. Kolporter wydawnictw podziemnych. Aresztowany w VIII 1982 r., został skazany w XII 1982 r. na 3 lata więzienia i 2 lata pozbawienia praw publicznych za działalność w KPN i kolportaż pism niezależnych. Po zwolnieniu z więzienia

w VI 1983 r., zaangażował się m.in. w druk i kolportaż podziemnego pisma KPN „Niepodległość”.

Marian Stachniuk (ur. 1955)

Działacz NSZZ „Solidarność” w gliwickim Instytucie Metali Nieżelaznych, wiceprzewodniczący Komitetu Założycielskiego. We wrześniu 1982 r. wszedł w grono twórców Porozumienia Prasowego „Solidarność Zwycięży”. Drukarz i kolporter wydawnictw niezależnych, współorganizator działalności samokształceniowej, wspomagał represjonowanych przez władze państwowe. W 1986 r. uczestniczył w udaremnionych przez SB przygotowaniach do akcji zakłócenia pochodu pierwszomajowego poprzez rozrzucenie ulotek i naboju z gazem łzawiącym za pomocą zamontowanej na dachu kamienicy na Rynku Głównym wyrzutni (tzw. sprawa terrorystów krakowskich). Aresztowany w VII 1986 r., przetrzymywany bez wyroku do IV 1987 r.; inwigilowany przez SB do 1990 r.

Rajmund Starzyk (ur. 1950)

Przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Tatrzańskim Parku Narodowym w Zakopanem. Po wprowadzeniu stanu wojennego aresztowany. Skazany przez Sąd Wojewódzki w Nowym Sączu w I 1982 r. na karę grzywny w wysokości 20.000 złotych, a w przypadku nieuiszczenia grzywny w terminie karę zastępczą 6 miesięcy i 20 dni pozbawienia wolności. W wyniku rewizji wyroku skazany na 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata oraz obciążenie kosztami rozprawy w wysokości 14.000 złotych. Inwigilowany przez SB od 1981 r.

Leszek Stawiarski (ur. 1963)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Nowym Sączu. Aresztowany w II 1982 r. za kontynuowanie działalności związkowej oraz prowadzenie antyreżimowych akcji ulotkowych. W III 1982 r. skazany przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego na karę

1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Podczas odbywania kary w Zakładzie Karnym w Hrubieszowie brał udział we wszystkich protestach organizowanych przez skazanych za działalność antyreżimową na podstawie dekretu o stanie wojennym, m.in. protestach głodowych. Po zwolnieniu z więzienia w III 1983 r. objęty na wniosek Wojskowego Sądu Garnizonowego w Lublinie nadzorem kuratora społecznego.

Bogdan Stelmach (ur. 1957)

Działacz NSZZ „Solidarność” od momentu powstania struktur związku na terenie Krakowa. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany aż do X 1982 r. Po zwolnieniu z internowania intensywnie inwigilowany przez SB. Z uwagi na presję wywieraną przez bezpiekę w IV 1985 r. wyemigrował do Australii.

Witold Tukalło (ur. 1943)

Działacz Konfederacji Polski Niepodległej oraz NSZZ „Solidarność” w Zarządzie Inwestycji Żeglugi Śródlądowej w Krakowie. Drukarz i kolporter podziemnych pism „Zomorządność” i „Niepodległość”. Jeden z inicjatorów odnowienia Kopca Józefa Piłsudskiego, pełnił funkcję Zastępcy Przewodniczącego Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego. Współorganizator marszów Szlakiem I Kompanii Kadrowej. Organizator i uczestnik manifestacji niepodległościowych oraz zbiórek środków na rzecz zatrzymanych w związku z działalnością antyreżimową. Aresztowany w okresie IV-VI 1982 r., po zwolnieniu z aresztu nękany przez SB tzw. rozmowami profilaktyczno-ostrzegawczymi i zatrzymaniami na 48 godzin. Wyemigrował wraz z rodziną do Stanów Zjednoczonych w 1988 r.

Krzysztof Węglowski-Król (ur. 1961)

Działacz podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Nowym Sączu. Kolporter niezależnych wydawnictw i ulotek, współtwórca „Wiadomości Nowosądeckich”.

Aktywny działacz Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Aresztowany w II 1982 r., skazany na 4 lata pozbawienia wolności oraz karę pozbawienia praw publicznych na okres 2 lat. W V 1983 r. warunkowo zwolniony z więzienia, objęty inwigilacją przez SB.

Wojciech Wiśniewski (ur. 1957)

Drukarz i kolporter wydawnictw podziemnych. Po wprowadzeniu stanu wojennego aresztowany w I 1982 r. i skazany na 7 miesięcy więzienia. Po zwolnieniu nie zaprzestał działalności niepodległościowej polegającej na druku i kolportażu wydawnictw podziemnych. Inwigilowany przez SB do końca 1989 r.

Paweł Witkowski (ur. 1956)

Od 1977 r. związany z opozycją, współpracownik krakowskiego Studenckiego Komitetu Solidarności; drukarz i kolporter wydawnictw niezależnych, m.in. wydawnictwa NOW-a, Krakowskiej Oficyny Studentów, Zarządu Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do VII 1982 r. Po zwolnieniu z internowania współorganizator druku i kolportażu wydawnictw Regionalnego Komitetu Wykonawczego Małopolska oraz podziemnego NZS. Inwigilowany przez SB, w okresie IX 1982-IX 1984 ukrywał się. W 1987 r. wyemigrował do Francji.

Bogdan Wojnar (ur. 1953)

Działacz opozycji od 1977 r. związany ze Studenckim Komitetem Solidarności. Drukarz i kolporter wydawnictw niezależnych o treści niepodległościowej i społeczno-politycznej, jak „Montinowiec”, „Hutnik” oraz „Tumult”. Inwigilowany przez SB, aresztowany w okresie V-VII 1983 r.

Kazimierz Wójcik (ur. 1954)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Remontowym Energetyki Elektrociepłowni „Łęg” w Krakowie, przewodniczący Komisji Zakładowej. Po wprowadzeniu stanu wojennego współorganizator strajku okupacyjnego w Elektrociepłowni „Łęg”, który oddziały ZOMO rozbiły 16 XII 1981 r. Internowany do I 1982 r. Współpracownik podziemnej „Solidarności”, redaktor tekstów publikowanych w podziemnym piśmie „Solidarność Energetyków”.

Mariusz Wójtowicz (ur. 1950)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Sąddeckich Zakładach Elektrod Węglowych, członek Komisji Zakładowej. Uczestnik demonstracji i strajków. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do III 1982 r.

Wojciech Ziemirski (ur. 1961)

Działacz NSZZ „Solidarność”, etatowy pracownik Sekcji Informacji tranowskiej delegatury związku. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany do IV 1982 r. (podczas internowania została z nim rozwiązana umowa o pracę, a jako przyczynę podano jej porzucenie). Po zwolnieniu z internowania drukarz i kolporter wydawnictw niezależnych. Aresztowany w okresie V-VII 1984 r., ponownie zatrzymany we IX 1985 r.

POŚMIERTNIE

Jan Rojek (ur. 1962, zm. 2011)

Działacz NSZZ „Solidarność” w Hutniczym Przedsiębiorstwie Remontowym w Hucie im. Lenina. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestnik strajku na terenie huty, organizator dostaw żywności dla strajkujących hutników. Kolporter wydawnictw podziemnych, w X 1982 r. aresztowany i pobity podczas przesłuchania. W XI 1982 r. skazany w trybie doraźnym przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Krakowie na karę 2 lat pozbawienia wolności. Zwolniony z więzienia w II 1983 r. po ulaskawieniu przez Radę

Państwa. Od 1985 r. działacz Niezależnego Zrzeszenia Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Ruchu Wolność i Pokój w Krakowie. Współorganizator i uczestnik demonstracji i akcji protestacyjnych, m.in. okupacji studium wojskowego UJ.

POŚMIERTNIE

Jerzy Żebrowski (ur. 1937, zm. 1995)

Od 1980 r. związany z Konfederacją Polski Niepodległej, uczestnik pierwszego powojennego Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej (VIII 1981). Po wprowadzeniu stanu wojennego, występując pod ps. „Arkan”, następnie „Korybut”, aktywnie uczestniczył w pracach jednego z dwóch Kierownictw Akcji Bieżącej Obszaru Południe KPN. Zajmował się ponadto kolportażem podziemnego pisma KPN „Niepodległość”, organizował zbiórki pieniędzy na działalność organizacji. Był aktywnym organizatorem przedsięwzięć związanych z upamiętnianiem działalności marszałka Józefa Piłsudskiego. Internowany w okresie X-XII 1982 r. Po zwolnieniu z internowania kontynuował działalność niepodległościową. Uczestnik II Zjazdu KPN w 1984 r. Szykanowany, m.in. aresztowany w okresie V-VII 1983 r.; inwigilowany przez SB do 1990 r.

Informacje biograficzne powstały w oparciu o treść uzasadnień wniosków o nadanie odznaczenia i ze względu na swoją skrótową formę nie odzwierciedlają w pełni patriotycznego zaangażowania odznaczonych osób.

**Uroczystość wręczenia odznaczeń
Krzyż Wolności i Solidarności**

10 XI 2015 r., godz. 11⁰⁰

Sala Obrad Rady Miasta Krakowa

Urząd Miasta Krakowa

Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4